

[Aksel Larsen.]

den eller Bestyrelsen. Ligesom vi paa Arbejdspladserne i hvert Fald til en vis Grad har en Tillidsmandsbeskyttelse, finder vi, at der ogsaa bør være en Tillidsmandsbeskyttelse for Lejernes Tillidsmænd, saaledes at de kun kan opsiges, hvis Lejerforeningerne godkender det.

Det er efterhaanden blevet Skik i hvert Fald ved de nye Ejendomme i København, at man enten forlanger, at Lejeren skal yde et Indskud, der ofte kan gaa op til 600—800 Kr. for en Lejlighed paa 2 Værelser, eller at man skal betale 3 à 6 Maaneders Husleje forud. Jeg finder, det er en Urimelighed, at det Forhold bestaar; det skaffer Ejendomselskaberne eller Privatkapitalen rentefrie Laan, billige Prioriteter, og vi mener, at man maa se at komme dette Forhold til Livs. Det kan gøres ved, at man forpligter Ejeren til at forrente forudbetalt Husleje eller saadanne Indskud med f. Eks. 5 pCt. pro anno.

Endelig mener vi, at hele denne Lovgivning saavel for Lejligheder som for Forretningslokaler maa have tilbagevirkende Kraft. Den maa have tilbagevirkende Kraft helt til den Tid, da Huslejeloven sidst opførte. Siden den Tid er der sket en Række uretmæssige Opsigelser og en Række uretmæssige Huslejeforhøjelser saavel for Lejligheder som for Forretningslokaler, og jeg mener, at Loven maa indrettes saadan, at hvis der fra nogen Side klages over dette, optages Forholdet til Bedømmelse i Nævnet eller Voldgiften, der kan regulere Lejen og i givet Fald paalægge Værterne Erstatningsansvar, hvis de er gaaet for vidt. Jeg er bekendt med en lang Række Tilfælde, hvor man har forhøjet Lejen, navnlig for Forretningslokaler, men ogsaa for Beboelselejligheder, med fra 30 pCt. til 140 pCt., simpelt hen under Trusel om Opsigelse, og hvor Lejerne har maattet flytte for at undgaa Forhøjelsen, eller, hvis det er forretningsdrivende, det drejer sig om, har maattet finde sig i Forhøjelsen for at undgaa at faa deres Forretning ødelagt. Navnlig efter at Landstingsflertallet skiftede, har denne Trafik taget Fart her i København, og jeg henstillede allerede under Finanslovdebatten til Ministeren, at man tog dette i Betragtning ved Udarbejdelsen af Lovforslaget. Det forekommer mig ikke, at det er sket, og jeg bemærker det derfor igen.

Jeg skal kun tillade mig at anføre et enkelt konkret Eksempel paa, hvad forretningsdrivende kan komme ud for. En Ekviperingshandler paa Amagerbrogade har i den senere Tid til alle sine Kunder uddelt

Løbesedler af en Ordlyd, som jeg med Formandens Tilladelse gerne vil gengive. Det hedder heri:

„Til mine ærede Kunder! Da min Husvært ved Huslejelovens Bortfald har opsagt det af mig i 11 Aar lejede Butikslokale, Amagerbrogade 97, til Fraflytning, for at lade sin Søn drive Forretningen videre i samme Branche, undlader jeg ikke herved at meddele, at jeg henflytter „Jyden“ til Amagerbrogade 91, fra 15. November 1936, og haaber fortsat paa mine ærede Kunders Velvilje.“

Det er kun et enkelt Eksempel blandt mange. Naar en Mand kan tillade sig at uddele saadanne Løbesedler, kan man ikke være i Tvivl om, at det forholder sig, som han skriver i dem.

Jeg henstiller derfor, at man tager alle disse Forhold i Betragtning og søger Lovforslaget forbedret ud over, hvad det er nu. Jeg er klar over, at Lovforslagene gaar i Udvalg, men jeg henstiller, at Udvalgsbehandlingen bliver fremskyndet mest muligt, at man forhindrer den Spekulation, som i Øjeblikket foregaar, og at man kommer den Spekulation til Livs, som er foregaaet, ved at give Lovene videst mulig tilbagevirkende Kraft.

Indenrigsministeren (Dahlgaard): Jeg takker for den Tilslutning, der er givet disse to Lovforslag fra saa mange Partier i Folketinget, og jeg skal tillade mig at knytte enkelte Bemærkninger til de fremsatte Udtalelser, navnlig til de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Elgaard fremsatte.

Det ærede Medlem begyndte med at sige, at der var unægtelig meget forandret, siden disse Lovforslag sidst var til Behandling her i Tinget, meget forandret i de Vilkaar, hvorunder Rigsdagen behandler Lovforslagene. Det har det ærede Medlem i Sandhed Ret i. Under den sidste Behandling her i Folketinget tillod jeg mig bl. a. at henlede Opmærksomheden paa, at det jo kunde tænkes, at en saadan Forandring kunde ske, hvorfor jeg ogsaa dengang — det var i Januar Maaned i Aar — sagde, at det forekom mig, de københavnske Grundejere spillede højt Spil, naar de regnede med, at de Partier, som havde 35 pCt. af Vælgerne her i Landet, fortsat skulde kunne beherske Landstinget. Jeg sagde ogsaa dengang, at det kunde tænkes, den Dag kom, da betydende Dele af den københavnske Grundejerstand med Rette vilde kunne spørge, om den afvisende Holdning, man havde indtaget fra Københavns og fra Frederiksberg Grundejerforenings Side med Hensyn til